

Šperk

Patřila k půvabným, hezkým dívkám, které se nedopatřením osudu narodí do rodiny zaměstnanců. Neměla věno, neměla naději, neměla jak prorazit, být pochopena, milována a pojata za choť bohatým mužem, který něco znamená... nakonec svolila a provdala se za pomocného úředníka na ministerstvu veřejného školství.

Žila prostě, nádhera nebyla pro ni a byla nešťastná, protože stojí níž, než by měla – u žen totiž nezáleží na původu a společenském stavu, v jejich případě obojí vyvažuje krása, půvab a osobní kouzlo. Jejich místo na společenském žebříčku určuje výhradně vrozená vytríbenost, smysl pro eleganci a rafinovanost ducha, tyto vlastnosti mohou dívku z lidu postavit naroveň urozeným dámám.

Neustále se trápila, cítila totiž, že se narodila pro život mezi skvosty a v přepychu. Trápila se kvůli chudičkému bytu, nuzným stěnám, oblýskaným křeslům, ošklivým závěsům. Jiná žena jejího postavení by si toho ani nevšimla, ji to však trýznilo a rozhořčovalo. Při pohledu na prostou Bretonku,⁵⁵ zaměstnanou běžnými domácími pracemi, se v ní probouzela zoufalá lítost a bezútěšné sny. Snila o tichých předpokojích s orientálními tapetami, ozářených vysokými bronzovými svícny a se dvěma lokaji v krátkých kalhotách, kteří zmoženi těžkým horkem z ohřívadla usnuli v mohutných křeslech. Snila o velkých salonech zahalených

ve starodávném hedvábí, o jemně vypracovaném nábytku s cetkami nedozírné ceny, o rozkošných navoněných saloncích jako stvořených pro pětihodinové povídání s nejbližšími přáteli, se známými a vyhledávanými muži, po jejichž pozornosti ženy touží a navzájem si ji závidějí.

Když před večeří usedala ke kulatému stolu s ubrusem, který se měnil jednou za tři dny, a manžel proti ní odklápěl poklici z mýsy na polévku a potěšeně si pochvaloval: „Pot-au-feu!⁵⁶ Panečku! Neznám lepší dobrotu...“, snila o luxusních večeřích, o třpytu stříbrných příborů, o tapisériích na stěnách s antickými postavami a prapodivnými ptáky v pohádkovém lese... snila o vybraných pokrmech servírovaných na skvostném nádobí, o šeptem pronášených lichotkách s milostným podtextem, jímž se naslouchá s úsměvem sfingy a přitom se žvýká růžovoučké maso ze pstruha nebo křídélko z jeřábka.

Neměla večerní šaty, neměla šperky, neměla nic. Přitom to jediné měla ráda, jediné pro to se cítila být zrozena. Náruživě toužila líbit se, být terčem žárlivosti, být svůdná a žádoucí.

Měla bohatou přítelkyni, spolužačku z klášterní školy, ale už k ní raději ani nechodila, po návratu to bylo doma ještě krušnější. Proplakala pak celé dny, smutná a zoufalá, plná lítosti a beznaděje.

Jednou večer se však manžel vrátil domů s vítězoslavným výrazem a s velkou obálkou v ruce.

„Tumáš, to je pro tebe,“ řekl.

Hbitě obálku roztrhla, byla v ní vytištěná pozvánka:

„Ministr veřejného školství s chotí, paní Georges Ramponneauovou, mají čest pozvat pana a paní Loiselovy na slavnostní večer, který se koná v budově ministerstva v pondělí 18. ledna.“

Místo aby se radovala, jak manžel doufal, pozvánku zklamaně pohodila na stůl.